

Kansanlauluja

MEILTÄ JA MUUALTA

MATALALLE ÄÄNELLE JA PIANOLLE

BELLS

© 2019 Bells Publishing Oy, FINLAND

ISMN 979-0-55015-085-0

Kannen kuva

”Tyttö ja taikinatiinu”, Ilkka Hakulinen

Takakannen kuva

”Korppi puhelee”, Ilkka Hakulinen

Kannen suunnittelu

Bells Publishing Oy, Juha Hakulinen

Nuotinnokset ja sisällön taitto

Bells Publishing Oy, Juha Hakulinen

AS Printon Trükikoda, Viro 2019

ensimmäinen painos

ESIPUHE

Kansanmusiikki on sananmukaisesti kansan keskuudessa syntynyttä musiikkia. Laulut ja sävelmät ovat siirtyneet sukupolvelta toiselle kuulomuistin varassa ja niiden alkuperä on jäänyt useimmissa tapauksissa historian hämärään.

Kansallisuusaatteen kukoistusvuosina 1800-luvun jälkipuoliskolla säveltäjät havahtuivat kirjoittamaan muistiin kotipaikkakuntiensa ja oman kulttuuripiirinsä kansanmusiikkia. Suomalaiset säveltäjämestaritkin tekivät 1900-luvun taitteessa kuukausien mittaisia sävelmänkeruumatkoja. Hankkimastaan materiaalista he laativat myöhemmin sovituksia erilaisille kokoonpanoille, useimmiten lauluäänelle ja pianolle.

Heidän taidokkaat kansanlaulusovituksensa ovat jääneet elämään tasaveroisena muun tuotannon rinnalla. Kansanlaulusovitusten suosiota selittänevät yhä niiden monipuoliset käyttömahdollisuudet eri tilanteissa, niin yhteislauluna, opetusmateriaalina kuin konserttiohjelmistonakin.

Kansansävelmät ovat usein konstailemattomia ja mieleenpainuvia, ja samaisessa yksinkertaisuudessa piilee myös niiden koskettavuus ja puhuttelevuus; laulujen tekstit käsittelevät aivan samoja aiheita kuin niin sanotussa taidemusiikissakin: rakkautta, iloa, kotia, ikävää, kaipausta, sydänsuruja, kuolemaa – siis elämän moninaista ja rikasta kirjoa.

Kauan toivottu *Kansanlauluja meiltä ja muualta* -kokoelma sisältää tunnetuinta kansanlauluaarteistoa – yhteensä 76 kansanlaulua – suomesta, ruotsista sekä englanninkielisistä maista: Britteinsaarilta, Amerikasta ja Australiasta. Suomi, ruotsi ja englanti ovat ne kaikkein tutuimmat kielet suomalaisen koulujärjestelmän läpikäyneelle, mikä palvelee parhaiten laulunopiskelua: oppilas hallitsee kieltä jo valmiiksi.

Tutut ja helposti omaksuttavat laulusävelmät auttavat myös nuotteja osaamatonta laulajaa laulamisen alkuun. Sovitusten piano-osuus tukee hyvin laulajaa olematta kuitenkaan liian yksinkertainen tai persoonaton. Näin ollen *Kansanlauluja meiltä ja muualta* palvelee kaikkia laulajia, monissa tilanteissa, aloittelevasta harrastajasta aina rutinoituneimpaan ammattilaiseen saakka.

Oulussa, helmikuussa 2019
Juha Hakulinen

SISÄLLYSLUETTELO

Laulujen otsikoiden ja alkusanojen mukaan

[SUOMENKIELISIÄ KANSANLAULUJA]

Aamulla varhain, kun aurinko nousi	40	Niin minä neitonen sinulle laulan	28
Arvon mekin ansaitsemme	46	Nouskaa jo lapsikullat!	16
Eikä ne pienet linjaalirattaat	24	Ol' kaunis kesäilta	35
En voi sua unhoittaa poies	14	Olen minä kulkenut maata ja merta	52
Honkain keskellä mökkini seisoo	45	Polska	48
Iltalaulu	11	Rannalla istuja	22
Iso lintu, merikotka	31	Ruusu laaksossa	6
Jo Karjalan kunnailla lehtii puu	12	Se kunnia	43
Jos minä saan sen kunnian	43	Se oli yksi lauantaki-ilta	58
Jos voisin laulaa kuin lintu voi	53	Silloin minä itkin ensi kerran	26
Kaipaus	14	Sulhon suru	42
Karjalan kunnailla	12	Suomen salossa	45
Kesäilta	35	Sydämestäni rakastan sua elinaikani	39
Kukkuu, kukkuu	16	Syntymistään sureva	19
Kullan ylistys	38	Sä kasvoit, neito kaunoinen	9
Kultaansa ikävöivä	29	Taivas on sininen ja valkoinen	8
Kultaansa sureva	13	Toivoton rakkaus	39
Kun ensi kerran silmäs näin	33	Toivova	21
Kun minä kotoani läksin	20	Tulatulla	44
Lapsuuden toverille	9	Tulatullalla, posket pullalla	44
Lauantaki-ilta	58	Tule, tule kultani joudu jo	56
Linjaalirattaat	24	Tuoll' on mun kultani	29
Lintuselle	15	Tuomi on virran reunalla	36
Läksin minä kesäyönä käymään	18	Tuonne taakse metsämaan	10
Meinasin, meinasin, meinasin ottaa	32	Tuuti lasta Tuonelahan	30
Metsän puita tuuli tuodittaa	48	Tääll' yksinäni laulelen	11
Miksi laulat, lintuseni	15	Voi äiti parka ja raukka	19
Minun kultani kaunis on	38	Voi, jos ilta joutuisi	21
Mustalainen	50	Voi, voi, kun kullallein	13
Mustalaiseks' olen syntynyt	50	Yksi ruusu on kasvanut laaksossa	6
Naapurin likka	52	Yksin istun ja lauleskelen	22
Neito kaunis kultalintu	42	Älä itke äitini	60

[RUOTSINKIELISIÄ KANSANLAULUJA]

Ack, Värmeland, du sköna	66	Och flickan hon går i ringen	86
Den bergtagna	80	Och jungfrun hon skulle sig	80
Det står ett ljus i Österland	88	Och liten Karin tjänte	69
Djupt i havet på demantehällen	72	Om sommaren sköna	77
En sjöman älskar havets våg	62	Per Svinaherde	74
En älskelig vän uti världen jag har	64	Per Svinaherde satte sig på tuvan och sang	74
Glädjens blomster i jordens mull	68	Som stjärnan uppå himmelen så klar	91
Jag ser uppå dina ögon	76	Till Österland vill jag fara	87
Kristallen den fina	70	Tänker du att jag förlorader är	90
Liten Karin	69	Vårvindar friska leka och viska	82
Näckens polska	72	Å jänta å ja	84

[ENGLANNINKIELISIÄ KANSANLAULUJA]

All through the night	132	Scarborough Fair	108
As sweet Polly Oliver lay musing in bed	114	Shenandoah	130
Auld lang syne	110	Should auld acquaintance be forgot	110
Barbara Allen	104	Sleep, my child, and peace attend thee	132
By yon bonnie banks and yon bonnie braes	102	Sweet Polly Oliver	114
Danny Boy	124	Tell me the tales that to me were so dear	100
Home on the range	128	The ash grove, how graceful	111
In Scarlet Town where I was born	104	The drunken sailor	118
Loch Lomond	102	The last rose of summer	122
Long, long ago	100	The three ravens	120
My Bonnie lies over the ocean	94	There were three ravens sat on a tree	120
My love's an arbutus	116	This old man	93
Oh Shenandoah, I long to hear you	130	'Tis the last rose of summer	122
Oh, Danny Boy, the pipes are calling	124	Waltzing Matilda	106
Oh, give me a home where the buffalo roam	128	What shall we do with the drunken sailor?	118
Once a jolly swagman camped by a billabong	106	Where are you going? To Scarborough Fair?	108
		Vieraskielisten laulujen käännökset	133
		Laulettavat käännökset vieraskielisiin lauluihin	142

Ruusu laaksossa

(Orig. fis-molli)

Kaarle Krohn

Suomalainen kansansävelmä

Sov. Karl Ekman

Moderato espressivo

Laulu

Piano

mp

4

p

1. Yk - si ruu - su on kas - va - nut laak - sos - sa, jo - ka
o - li - si kyl - lä hän poi - mi - nut ja sen

dim.

pp

Ped.

7

cresc.

kau - niis - ti ku - kois - taa, yk - si ruu - su on kas - va - nut
pai - na - nut po - vel - leen, ja sen o - li - si kyl - lä hän

cresc.

sempre con Ped.

10

f

mp

laak - sos - sa, jo - ka kau - niis - ti ku - kois - taa, yk - si
poi - mi - nut ja sen pai - na - nut po - vel - leen, mut - ta

mf